

D. D.
DISSERTATIO
DE
**PROPAGATIONE
LUMINIS,**

Cujus
PARTEM PRIOREM,
Consentiente Ampliss. FACULTATE Philosoph.
in Reg. Acad. Aboënsi

PRÆSIDE,

MAG. ANDREA
PLANMAN,

Phys. PROFESSORE Reg. & Ord.

Publico examini submittit
CAROLUS KROGIUS,
WIBURGENSIS.

In AUDITORIO SUPERIORI Die XX. Decemb.
Anno MDCLXIV.

H. A. M. S.

ABOÆ,

Impressit JOH. CHRISTOPH. FRENCKELL.

V I R O

Amplissimo atque longe Celeberrimo

D_{N.} M_{AG.} HENRICO
HASSEL,

Eloquentiæ ad Regiam Academiam Aboënsem
PROFESSORI maxime incluto.

PATRONO MAGNO.

Pietatem, qua Parentem, dum viveret, Carissimum
impense colui, TIBI, VIR AMPLISSIME atque CELE-
BERRIME, unice jam debeo. Etenim res meas, morte

Pa-

Parentis , collapsas , per TE restitutas , venerabun-
dus agnosco. Siquidem , a quo tempore Auraicas has
musas adire mihi contigit , omnibus iis me prosecutus
es beneficiis , quae a parente in filium unquam proficisci
possunt. Hinc ut in tantum Benefactorem aliquod ex-
stet pietatis & gratitudinis , nunquam intermorituræ , mo-
nimentum , hoc qualecunque ingenii mei specimen , am-
plissimo Tuo nomini dicatum & consecratum esse volui.

De cætero pro perenni Tuo ac NOBILISSIMÆ FA-
MILIÆ Tuæ , flore atque incolumentate , vota fundere ca-
lidissima , nunquam intermittam.

AMPLISSIMI atque longe CELEBERRIMI
NOMINIS TUI

cliens humillimus
CAROLUS KROGIUS.

KONGL. MAJ:TS

Tro-Tjenare och Cornet vid Carelska Esquadron

Välüde l

Herr CARL JOHAN BRUSIN,

KONGL. MAJ:TS

Tro-Tjenare och Lands-Secreterare

Adel och Högaktad

Hr. JOH. WILHELM MEINANDER,

Vice-Pastoren

Välärevördige och Höglärde

Herr Mag. MICHAEL ORRÆUS,

MINE HÖGTÅRADE HERRAR SVÄGRAR.

Med särdeles fägnad nyttjar jag närvarande tilfälle, at ådaga lägga den tacksamhet, hvarmed jag altid årkänner Edre mig beviste välgårningar. Uptagen fördenskull dessa blad, såsom et vedermåle af den högaktnig och oföränderliga tilgifvenhet, hvarmed jag framhärdar

MINE HÖGTÅRADE HERRAR SVÄGRARS

ödmjuke tjenare
CARL KROGIUS.

§. I.

uamvis intima luminis natura nos lateat; plurimæ tamen ejus proprietates, sagacitate atque industria naturæ scrutatorum, sunt detectæ. Sic ex. gr. de propagatione luminis constat, quod fiat e quovis corpore lucido, in medio homogeneo, in omnes directiones per lineas rectas; existente intensitate luminis in quovis sphæræ illuminatæ puncto, in ratione reciproca quadrati distantiæ ejusdem puncti a corpore lucido. Dumque per medium quoddam diaphanum propagatur; aliam adhuc pati lumen intensitatis diminutionem, nempe decrescere in progressione geometrica, crescente medii profunditate in ratione Arithmetica, Bouguer nos docuit in *Traité d' Optique sur la gradation de la lumiere* Liv. III. Præterea Rœmer-

A

ria-

rianis aliorumque deinceps factis observationibus eclipsium satellitum Jovis, nec non aberratione stellarum fixarum Bradlejana, evictum habemus, luminis propagationem non fieri in instanti pro ut KEPLERUS, CARTESIUS & nonnulli alii existimarunt, sed *succesive* tanta tamen rapiditate, ut non nisi 8 minuta prima & 13 minuta secunda impendat a sole ad nos. Itaque data solis parallaxi horizontali, datur velocitas luminis. Sit igitur solis parallaxis $8''$, 26, prout illam *Celeb. Praeses* in hujus anni Actis Stockholm. calculo eruebat; facili supputatione invenietur, solis distantiam a tellure efficere 25005 *semidiam. terrestres* vel 14927985 *millaria Svecana*; existente *semidiametro telluris* = 597 *milliar. Svec.* secundum CELSIANAM supputationem in *Actis Stockb. Tom. II.* Proinde lumen uno minuto secundo, absolvit 30280 *milliar. Svec.*

§. II.

Si vero quæratur de modo, quo lumen a corpore lucido ad nos propagatur; difficillimum erit responsu. BARROVIUS in *Lect. Optic.* circa hanc rem hæret dubius: *an corporeæ quædam amigetas de lucidi corporis visceribus emanantes, vel an illud potius nihil aliud sit, quam ipsius lucentis actio,* id vix dicere audet. Qui vero rem explicandam adgressi sunt, potissimum in binas diversas partes abierunt.

Pro-

Propagationem radiorum luminis, alii per eorundem continuam emanationem a corpore lumente; alii per undas aetheris aut pulsus, a massa lucido factos, explicant. Priorem sententiam EMPEDOCLES jam olim fovebat, contendens lumen esse maxime tenuem lucidi flammulam, summo impetu evibratam (confr. DECHALES *Mundus Math.* Tom. III. Libr. III. Digr. I.) Quam sententiam deinde, adoptavit PETRUS GASSENDUS; cuius, hac de re, verba digna sunt, quae legantur: *Videri potest longe planius, ut quod circa obiectum aliorum sensuum diximus, admittamus lucem esse universē effluvium quoddam corporeum, seu corpuscula quae ex lucido usque celeritate celerima emittantur, incidentiaque in oculum, vicibilia faciant tum lucidum ipsum, tum quodlibet corpus ex quo in oculum reflectuntur. Scilicet ut odor creatur non pressione corpusculorum quae in aere ac extra rem odoram sint, & ab ipsa tamen re odora v. g. Pomo aliqua ipsius motione pellantur, adganturque usque ad nares; sed creatur potius emissione quadam tenuis halitus, corpusculorumve ex pomo effluentium, & ad ipsas usque nares diffusorum; sic videtur lux debere posse creari, non tam adactione alicujus substantiae, corpusculorumve extra lucidum existentium, & ab ipso lucido sui motione propulsorum, quam substantiali, corporeave quadam ex ipso metu facta emissione.* Confr. *Dictionnaire de physique de Paulian* Tom. second. p. 433.

§. III.

Systemati emanationis radiorum luminis, maximum pondus conciliavit suo suffragio, magnum Angliæ decus ISAAC NEWTONUS. Postquam

enim in *Principiorum Philosoph. Libr. II. Sect. VIII.*
demonstrasset, propagationem lucis non posse
consistere in actione sola seu pressione, motu-
ve per medium quoddam fluidum propagato;
quia motus, per medium omne fluidum, diver-
gunt, a recto tramite, in spatia immota & po-
ne obstatula circum quaque diffunduntur; at-
que in *Optices Libr. III. Quæst. XXVIII.* plures ad-
huc exposuerit difficultates ex pressus systemate
exsurgententes: in subsequenti quæst. pergit quæ-
rendo: *An non radii luminis exigua sunt corpuscula e*
corporibus lucentibus emissæ? Etenim istius modi corpuscu-
la, per media uniformia transmitti debebunt in lineis rectis,
sine inflectendo in umbram; quo quidem modo transmittun-
tur radii luminis. Poterunt quoque diversas habere pro-
prietates, istasque proprietates inter transeundum per diver-
sa media immutabiles conservare: quæ & ipsa itidem radio-
rum luminis est natura. Et nonnullis de radiorum
refractione, reflectione & inflectione interjectis,
dicit: Porro, ad colorum varietatem omnem, diversosque
refrangibilitatis gradus producendos; nihil aliud opus est,
quam ut radii luminis sint corpuscula diversis magnitudini-
bus: quorum quidem ea, quæ sint minima, colorem consti-
tuant violaceum, utique tenebricosissimum & languidissimum
colorum; eademque omnium facilime superficierum refrin-
gentium actione de via recta detorqueantur: reliqua autem
ut eorum quodque in magnitudinem excedit, ita colores ex-
hibeant fortiores & clariores utique cœruleum, viridem, fla-
vum & rubrum; itemque eadem proportione difficilius usque
& difficilius de via detorqueantur. Adhæc, quo radii lu-
mi-

minis alternas habeant faciliores reflexionis & facilioris transmissus vices, nil aliud opus est, quam ut ii exigua sint corpuscula; quæ vel attractione sua vel alia aliqua vi, vibrationes quasdam in medio, in quod agunt, excitent, quæ quidem vibrationes radius celeriores existentes, prævertant eos successive, & ita agitent, ut velocitatem ipsorum, augent, imminuantque alternis, adeoque vices illas in ipsis generent. Denique inusitata illa chryſtalli islandicæ refra-ctio, valde admodum verisimile est, ut efficiatur vi aliqua attrahente, quæ insit in certis lateribus tum radiorum lumi-nis, tum particularum crystalli.

§. IV.

Quod *systema pressus* attinet, illius quantum quidem nobis constat, primus auctor fuit Cartesius. Hic etenim *Dioptr. Cap. I.* contendit, lu-men consistere in motu globulis secundi elemen-ti, ab agitatione vivacissima corporis lucidi, im-preſſo; quem motum, vi globulorum contiguo-rum per lineas rectas in instanti, a sole & re-motissimis astris, ad nos propagari existimat; haud secus, ac unum baculi extreum simul lo-co cedit, dum alterum ejusdem extreum pelli-tur. Cum autem *CARTESIANA* hypothesis vix ul-los amplius habeat sectatores, illam missam fa-cimus; potiori jure nominaturi *CHRISTIANUM Hu-GENIUM*, qui in egregio suo *tractatu de lumine* pri-mus comparavit, propagationem luminis, cum soni propagatione. Cumque nonnulli Hugenia-nam

6

nam sententiam fecerint suam, haud abs re erit ad-
duxisse ex dicto tractatu verba nonnulla rem præ-
cise spectantia; quo sic uni cuique pateat, quid
hæc hypothesis, a pluribus jam recepta, debeat
primo auctori. Loco citato Cap. I. pag. 3. ita dis-
serit HUGENIUS: *Cum autem juxta illam philosophiam*
(loquitur de ea, in qua omnium effectuum na-
turalium caussæ concipiuntur per rationes me-
chanicas) *pro certo teneamus sensationem illam, quæ vi-*
sio dicitur, excitari dumtaxat, cum nervi in fundo oculorum
a materia quadam agitentur, hoc etiam nos adducit ad cre-
dendum, lumen esse motum quendam materiæ lucidum inter
corpus nostrosque oculos interjectum. Inprimis si perpendas
quam citissime luminis radii undequaque diffundantur, &
quomodo e variis imo ex oppositis partibus projecti sese in-
tersecent, nec sibi officiant mutuo, facile comperias corpora
lucida non videri ope cujusdam materiæ quæ ab ipsis ad
nos perveniat, quemadmodum globus vel sagitta per aërem
transiit; hoc enim certissime contrariatur duabus hisce, præ-
fertim posteriori, luminis proprietatibus; alia itaque ratione
promovetur, quam ut intelligamus, novisse juvabit, quo pa-
cio sonus per aërem progrediatur.

Novimus sonum ope aeris, qui est corpus, quod nec
videri nec tangi potest, diffundi circa locum ubi natus est,
motu quodam qui successive ab una parte aëris ad alteram
pergit; motumque illum fieri undique eadem velocitate; adeo
ut debeant efformari quasi quædam superficies sphæræ quæ
continuo latiores fiant, auresque nostras demum feriant. Non
autem dubium est, quin lumen etiam a corpore lucido ad
nos usque pertingat ope motus impressi materiæ interjectæ,
quandoquidem, ut jam vidimus, hoc non potest, fieri ope

cor-

corporis cuiusdam, quod ab objecto lucido ad nos commearet. Materiam vero illam interjectam, cuius mentionem hic facit auctor pag. 8 & 9 ita describit: Si nunc investigemus quænam possit esse materia illa ætherea, in qua ille se expandit motus a corporibus lucidis oriundus, patebit eundem non esse cum illa quæ propagando sono inservit; hæc enim diversa non est ab aëre quem spiramus, quo sublato, altera tamen superstes erit. Et hoc probatur, si corpus sonorum in vase vitro incluseris, unde per machinam Booleanam, cuius ope hic tot pulchra instituit experimenta, aerem educas. Quo in experimento observandum, ut corpori sonoro substernantur vel gossypium vel plumæ ne tremores suos cum vase includente aut & ipsa machina communicet, quod hucusque neglectum est. Tum enim educio aere minime audiatur sonus percussi licet metalli. Inde satis liquet non modo aera nostrum, qui vitrum non penetrat, esse materiam illam, in qua le extendit sonus, sed etiam aera illum non esse materiam, in qua diffunditur lumen, quandoquidem, aere sublato, non minus lumen penetrat per vitrum quam antea. Et postremum hoc patet clariss ex celebrata Torricellii experientia, in qua parvula tubi vibex, ex qua mercurius decidit, licet aere omnino vacua, tamen lumen transmittit; quod probat materiam quandam ab aere diversam supereesse hoc in tubo, materiamque illam penetrasse aut vitrum aut hydrargyrum aut utrum que, quod tamen utrumque est impenetrabile aeri. Evicto dein insigni elatere materiæ æthereæ, ad proprius exponendum modum propagationis luminis, progreditur auctor; in quem finem supponit unamquamque particulam corporis lucidi, e. gr. solis vel candelæ, emittere suas undas,
qua-

quarum centrum est ipsa lucis particula; adeo ut quovis instanti, numerus infinitus undarum sphæricarum, ex quovis corpore lucido, oriantur; quæ undæ dein feruntur usque ad nos, non eorundem translatione, sed facta communicatione cum partibus vicinis. Hanc autem communicationem ita fieri existimat, quod singula particula materiæ in qua unda quævis se extendit, debeat communicare motum suum, non modo particulæ proximæ, quæ est in linea recta, a puncto lucido ducta, sed etiam cæteris omnibus, quæ illam contingunt, ejusque motui se opponunt; adeo ut circa quamlibet particulam fiat unda una, quamvis maxime debilis, cuius centrum est ipsa particula. Paucisque ad finem Cap. I. non nihil subtilius atque obscurius adjectis de motu luminis per lineas rectas, in sequentibus Cap. id agit, ut reflectionem radiorum luminis per undas repercussas; refractionem vero per undarum retardationem, explicet. In gratiam vero explicandæ miræ istius refractionis crystalli Islandicæ, cuius primam descriptionem publico dedit ERASMUS BARTHOLINUS, duas diversas emanationes undarum luminis, nempe sphæricarum & sphæroidicarum finxit; quarum illæ efficerentur in materia ætherea, per corpus crystalli diffusa; hæ autem tum in eadem

dem materia ætherea, tum in partibus crystalli ipsius. Unde dein satis diffuse explicare conatur duplice illam diversam refractionem, penes hanc crystallum observatam, sed ita tamen ut pag. 69 fateri coactus sit, se nihil reperire potuisse, quod sibi satisfaceret.

§. V.

Quamvis Philosophi hi primi ordininis (§. §. III. IV.) propagationem luminis explicare fategerint; tantum tamen abest, ut hi viri rem omnem confecisse visi sint, ut potius *Regia scientiarum Academia Parisiensis* dignam judicaverit hanc quæstionem, quam eruditis ulterius tentandam ante 18 annos proponeret, statuto ei præmio, qui ad illam optime responsurus esset. Id vero fecisse visus est JOHANNES BERNOULLIUS, magni JOHANNIS filius, qui, in sua disquisitione, quoque agit pressus systematis patronum, & supponit, materiam ætheream per totum universum diffusam dari, eamque insigni elatere esse donatam. Hujus vero elateris caussam in vi centrifuga, quam habent omnia corpora, circa centrum aliquod gyrrantia, ponit. Quare ætherem ceu fluidum, ex infinito vorticorum numero, compositum fingit; quos vorticulos quam minimos esse supponit, ut vis centrifuga dilatatrix sit quantumvis magna: nam uti notum est, vires centrifugæ

B

cor.

corporum in diversis peripheriis, data cum velocitate gyrrantium, sunt reciproce, ut ipsæ peripheriæ. Hisce præstructis, proprius ad rem pergit BERNOULLIUS; sibi fingens, inter vorticulos æthereos, uniformiter disseminata esse corpuscula solida & subtilissima, ita quidem, ut linea recta quævis, inter duo puncta ducta, per aliquam quasi seriem corpusculorum transeat; quæ corpuscula, ceu ab æthere elastico versus omnes partes æqualiter pressa, quiescent, nisi eorum æquilibrium ab aliqua re destruatur. Jam vero solis, stellarum, vel cujuscunque corporis lucidi punctum quodvis, vicinum vorticulum continuo feriet atque premet, qui pressionem cum omnibus vorticulis aliis, inter punctum luminosum & primum corpusculum interjectis, communicabit; quo facto primum corpusculum propelletur, vorticulumque sibi contiguum & in eadem recta linea cum prioribus situm, iterum comprimet; atque sic pressio, per sequentem vorticulorum seriem, quæ primum & secundum corpusculum interjacet, continuabitur usque ad secundum corpusculum, indeque pari modo ad tertium & sic porro, donec æther ad maximum compressionis gradum pervenerit; quo facto vortici se mox restituent, corpusculaque ultra centrum æquilibrii repellent: quæ autem secunda vice iterum propellentur & repellentur, pari ratio-

tione ac antea; adeo ut quælibet corpusculorum series, in eadem recta a corpore lucido sita, quain *fibram luminosam* appellat auctor, itus & redditus absolvat promptissimos. Has quasi oscillationes appellat *vibrationes longitudinales*, sibique duo hæc probanda proponit: I:o quaslibet vibrationes fibræ luminosæ longitudinales, fortiter aut debiliter agitatas, esse tautochronas; II:o fibras luminosas repetitas a puncto lucente, quæ radium luminis constituunt, in medio uniformi, suas secum invicem vibrationes communicare per distantias æquales, temporibus æqualibus. Ut autem modum propagationis luminis proprius exponet, in terminis fibræ primæ ætherem maxime accumulatum & condensatum esse, atque vi elateris versus plagas oppositas sese restitutrum fore concipit; quo fit ut ex una parte utriusque termini corpuscula repellantur, id quod generat vibrationes, ex altera vero impulsus fiat vorticulo contiguo, qui deinceps fibram secundam eadem ratione format, qua formata est prima. Ita porro secunda formabit tertiam, tertia quartam &c. quæ omnes sitæ erunt in eadem linea recta, & efficient radium luminis. Hæc generaliter allata, Auctor ad propagationem soni nec non explicanda phœnomena radiorum refractionis, reflectionis colorumque applicat. vide *Acta Erud.* pro Anno 1737. pag. 496.

Restat *Theoria lucis & colorum EULERIANA* quæ
nova dicitur & comparet in *Opusculis variū Argum.*
Berol. 1746 editis, paucis quoque recensenda.
 Omnem, inquit acutissimus hic Philosophus, sen-
 sationem fieri per contactum, aut immediatum,
 ut in tactu & gustu; aut mediantibus effluviis,
 ut in odoratu; aut etiam ope cujusdam medii
 elastici, a corpore remoto pressi, quemadmodum
 fit in auditu. Hos sensationum modos deinde
 comparans observat, per tactum & gustum;
 nonnisi corpora nobis proxima; per odoratum
 vero aliquantum his remotiora percipi. Cum
 autem auditus, ad corpora multo magis re-
 mota, se extendit; verosimillimum videtur
 EULERO, propagationem luminis, quo corpora
 remotissima sentimus, sequi potius soni, quam
 odoris propagationem; imprimis quia lucis dif-
 fusio, sonorum propagationi est multo magis si-
 milis, quam odorum dispersioni. Argumenta dein-
 de, quæ pro systemate emanationis adferri solent,
 refellere conatur; animadvertendo primum, NEW-
 TONIANOS nihil reboris suæ sententiæ ex inconve-
 nientia spatii ubique pleni petere posse; quia ex eo-
 rum sententia necessario sequitur, totius universi
 spatium, effluviis corporeis ex Sole & Stellis per-
 petuo emanantibus, esse plenissimum; quæ
 ef-

13
effluvia, ceu motu perniciissimo simul delata, non possunt non motui corporum cælestium æque resistere, quam materia illa subtilissima, cuius existentiam pressus systematis patroni supponunt. Deinde ad illud NEWTONIANUM, quod pulsus per medium elasticum propagati sese dilatent ad latera, regerit, inde rite non colligi, diversam esse rationem propagationis soni & lucis; quia nondum evictum esse agnoscit, sonum, ex. gr. a foramine conclavis intromissum, inde per totum conclave dispergi. Quod vero quis in angulo conclavis sedens, percipiat sonum; id non forami, sed parjetibus, per quos sonus penetrat, deberi, existimat EULERUS, adeo ut simili modo sonus in conclavi ubique exaudiatur, quo lumen in conclavi pellucido, ubique cerneretur. Hinc ad commemorandas non nullas difficultates, quibus systema emanationis premitur se confert; quarum *prima* respicit detrimentum Solis, oriturum a flumine continuo radiorum lucis. *Altera* concernit illas perturbationes, quas radios ex diversis regionibus, incredibili celeritate sibi occurrentes, pati oportet. *Tertia* denique difficultas exoritur ex ipsa natura corporum pellucidorum, quæ si systema emanationis verum esset, non possunt, non esse, qua quaversus secundum lineas rectas perforata, id quod efficeret, ut hæc corpora nullo modo co-

hærerent. Hisce præstructis, statuit, lumen, ope pulsuum, propagari per medium quoddam subtilissimum & maxime elasticum, quod universum mundi spatium implet, ætherisque nomine, penes Philosophos, venit. Horum pulsuum formationem & propagationem a corpore lucido in æthere, simili modo fieri existimat, ac pulsus in aëre, a corpore sonoro excitantur & propagantur; ita tamen, ut velocitas; qua pulsus in aëre propagantur, sit ad velocitatem propagationis pulsuum in æthere ut 5 ad 3112343. (*)

Porro, quod successionem pulsuum attinet, statuit medium elasticum ad recipiendas omnis generis vibrationes, sive magis, sive minus sint frequentes, æque esse adcommodatum; dum modo vibrationes non sint adeo frequentes, ut pulsus inter se confundantur. Etenim quævis particula, a quolibet ictu, quasi unicam agitatem recipit, quæ diutius non durat, quam pulsus transiit & penitus cessat, antequam pulsus sequens pellat. Quod omnino est contra Celeber. DE MAIRAN, qui statuit unamquamque medii elastici particulam ceu cordam tensam, ad certum tantum motum vibratorium recipiendum esse

(*) In hoc calculo supponit auctor lumen, a sole, ad nos pertingere intervallo 8'; Solis parallaxin = 13'', sonum tempore 8' conficere 500000 ped. Parif.; semidiametrum Terræ = 19615791.

esse aptam; quæ particula dissimili motu vibratiorio prorsus non adficitur. Tandem ad ipsam naturam radiorum luminis definiendam progeditur EULERUS quam duabus rebus contineri urgeat: nempe eorundem *directione* quæ semper ad ad ipsos pulsus est normalis, atque *frequentia pulsuum*. Etenim ab his rebus omnis visus perceptio pendet. *Radios* vero statuit esse vel *simplices* vel *compositos*, prouti pulsus, vel æqualibus vel inæqualibus intervallis, ex celeritate & frequentia pulsuum æstimandis, inter se distant. Simplices iterum differunt pro diverso iustum numero, qui dato tempore in oculum irruunt, & sic porro. Itaque *reflexionem* radiorum per occursum pulsuum & superficiei elasticæ; *refractionem* vero ex diversa celeritate, qua pulsus in diversis mediis propagantur, explicat. Et denique *diversam radiorum refrangibilitatem* atque diversitatem *colorum* derivat ex frequentia ac numero pulsuum diverso, qui dato tempore in oculum incurront. Hinc ex. gr. corpus erit rubrum cuius particulæ eum habent tensionis gradum, ut impulsæ, uno minuto secundo, totidem reddant vibrationes, quot ad hunc colorem requiruntur; atque par ratio erit reliquorum colorum.

Recensitis itaque, prout instituti ratio exigebat, carptim breviterque, præcipuis iis systematis-

tibus, quæ magni nominis philosophi, ad explicandam radiorum luminis propagationem, adornarunt; restat ut argumenta, ab utraqne parte allata, pensisentur; atque dein indicetur quodnam systema, nostro quidem judicio, sit verosimilimum. Sed haec nobis scribendi materialiam in parte posteriori, subministrabunt.

Theol & H,
evang. Cornelius
log. minor

4 florov

al 1720 Sept

stor

manfstr.

Petulian

forunyov

fasmar